

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อทดลองใช้แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ มีการใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยศึกษาวิจัยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชร การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากับเอกสารและรายงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลขามเฒ่า จังหวัดกำแพงเพชรและใช้แบบสัมภาษณ์ กับผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลขามเฒ่า จำนวน 27 คน ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน รองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน เลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานคลัง จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการกองช่าง จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข จำนวน 1 คน

เจ้าหน้าที่กองการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 2 ตัวแทนประชาชน ในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์ จำนวน 28 คน ประกอบด้วย กำนัน จำนวน 2 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ตัวแทนผู้นำชุมชน จำนวน 12 คน ตัวแทน อสม. จำนวน 12 คน

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่า

วรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการศึกษา โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา การศึกษาดูงานของ ท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จด้านการจัดการขยะมูลฝอย และการจัดเวทีประชาคม เพื่อให้ได้แนวทาง พัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย ด้านบุคลากรการให้บริการ ด้านการจัดเก็บค่าบริการ เก็บขนขยะมูลฝอย และด้านวัสดุอุปกรณ์การเก็บขนขยะมูลฝอย การจัดเวทีประชาคม มีขั้นตอน จุดมุ่งหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัด กำแพงเพชร โดยหลังจากที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แล้ว จึงได้นำเอาผลวิเคราะห์ เข้าเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตัวแทนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่จะเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน ทั้งสิ้น 25 คน ประกอบด้วย อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 4 คน คณะกรรมการชุมชน จำนวน 12 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 1 คน กำนัน จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญ 2 คน และ เจ้าหน้าที่กองการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้แนวทางพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบล ขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากับประชาชนชุมชน สว่างพัฒนา ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถามเพื่อดู ผลการดำเนินงานในด้านการจัดการขยะมูลฝอย ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน และความพึง พอใจของประชาชนอยู่ในระดับใดในด้านการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอย การดำเนินการวิจัย ในครั้งนี้ เป็นการนำแนวทางที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 นำมาทดลองใช้ในชุมชนหมู่ที่ 5 ชุมชนสว่าง พัฒนา ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร โดยนำแบบสอบถามที่เกี่ยวกับ ความพึงพอใจ การจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนาหมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์ ที่มีต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์ อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร ไปให้หัวหน้าครัวเรือน หมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ ในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์ อำเภอขามเฒ่าวรลักษณ์ จังหวัดกำแพงเพชร ตอบแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัด
กำแพงเพชร มีดังนี้

1. ด้านการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย ผลการ
สัมภาษณ์ พบว่า การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีปัญหาขาดงบประมาณ
จัดซื้อถังรองรับขยะ เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีภารกิจที่ต้องดำเนินการมากมาย
ทำให้เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีความจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณไปกับภารกิจที่จำเป็น
ด้านอื่น ๆ ก่อน มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในระดับ
ที่ใหญ่และมีงบประมาณที่มากกว่า ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายรัช
ฤทธิ์ห่วย นายเทศมนตรี ที่ได้กล่าวว่า เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีความจำเป็นด้านอื่น
ที่เร่งด่วนมากกว่าการจัดซื้อถังขยะ ทำให้มีงบประมาณในการซื้อถังขยะน้อย

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับความพอเพียงของรายได้จากการจัดการขยะมูลฝอย ผลการ
สัมภาษณ์ พบว่า การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี ไม่มีปัญหาความพอเพียงของ
รายได้จากการจัดการขยะมูลฝอย เนื่องจาก เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีการบริหารจัดการ
งบประมาณที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งอัตราค่าบริการในการจัดเก็บขยะที่ได้รับจากประชาชนก็
เพียงพออยู่แล้ว ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายธัญพงษ์ กฤตสุกะ
รองนายกเทศมนตรี ที่ได้กล่าวว่า เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรีมีงบประมาณที่ใช้ในการบริหาร
จัดการอย่างเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องหารายได้จากประชาชนมาเพื่อใช้ในการจัดเก็บขยะอีก

1.3 ปัญหาการจัดเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า การจัดการขยะของ
เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีปัญหาขยะตกค้างในถังเป็นบางวัน เนื่องจากประชาชนในเทศบาล
ตำบลขามเฒ่าบุรี มีจำนวนมากทำให้มีการก่อให้เกิดขยะเป็นจำนวนมาก ทำให้บางวัน
ดำเนินการจัดเก็บไม่ทันตามกำหนดเวลา ทำให้มีขยะตกค้างในถัง มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการ
เพิ่มระยะเวลาในการจัดเก็บขยะให้มากขึ้น และมีการจ่ายเงินให้แก่พนักงานที่ดำเนินการจัดเก็บขยะ
ในกรณีที่ต้องทำงานเกินเวลา ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายเชื่อน
ไบเนียม พนักงานขับรถบรรทุกขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าว ประชาชนก่อให้เกิดขยะเป็นจำนวนมาก
ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้างในถัง

1.4 ปัญหาความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจัดเก็บขยะ ผลการสัมภาษณ์
พบว่า การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีปัญหาเวลาเก็บขนขยะไม่เหมาะสม

เนื่องจากการดำเนินการขนย้ายขยะของเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี จะเริ่มดำเนินการเก็บขนขยะ ตั้งแต่เวลา 08.30 น. จนถึงเวลา 12.00 น. แล้วพักจากนั้นจึงดำเนินการเก็บขนขยะรอบบ่าย เวลา 13.00 น. จนถึงเวลา 16.30 น. ซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนมีการสัญจรไปมาบนท้องถนน จึงมีปัญหา ทำให้การขนย้ายขยะมีความล่าช้าเกิดขึ้น มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการปรับเปลี่ยนเวลาในการขนย้ายขยะให้เป็นเวลากลางคืน ซึ่งจะทำการขนย้ายขยะเกิดความรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนางทัศนีย์ คงเยี่ยม กำนันตำบลแสนตอ ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเก็บขยะยังมีช่วงเวลาที่ ไม่เหมาะสม ควรมีการดำเนินการจัดเก็บในช่วงกลางคืนจะดีกว่า

1.5 ปัญหาวิธีการในการจัดเก็บขยะ ผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัญหาเวลาเก็บขนขยะน้อยเกินไป เนื่องจาก การดำเนินการขนย้ายของเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีเวลาการขนย้ายขยะในช่วงเช้า เพียง 3.5 ชั่วโมง และช่วงบ่าย อีก 3.5 ชั่วโมง ทำให้การขนย้ายขยะไม่ทันกับขยะที่ประชาชนนำมาทิ้งในถังขยะที่เทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรีจัดไว้ให้ มีแนวทางแก้ไข ปัญหา โดยการเพิ่มระยะเวลาในการขนย้ายขยะและปรับเปลี่ยนระยะเวลาในการขนย้ายขยะให้เหมาะสม ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายสันติ รักพานิชมนตรี กำนันตำบลยางสูง ที่ได้กล่าวว่า เทศบาลมีพื้นที่ที่กว้างขวาง ทำให้ต้องเสียเวลาในการจัดเก็บมาก จึงควรมีการขยายเวลาในการจัดเก็บขยะ

1.6 ปัญหาความครอบคลุมขอบเขตพื้นที่ในการจัดเก็บขยะ ผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัญหาที่ดินทิ้งขยะไม่เพียงพอในอนาคต เนื่องจากประชาชนในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีจำนวนมาก ทำให้มีการบริโภคมาก จึงมีขยะในจำนวนมาก ในขณะที่ที่ดินที่ใช้สำหรับทิ้งขยะไม่สามารถเพิ่มเติมขึ้นได้ มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการกำจัดขยะด้วยวิธีอื่นเพื่อลดจำนวนขยะลงบ้าง ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายสมพงษ์ แว่นทอง ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้กล่าวว่า ประชาชนในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรีมีจำนวนมาก ทำให้ก่อให้เกิดขยะในปริมาณที่มาก ทำให้พื้นที่ไม่เพียงพอที่จะทิ้งขยะ

1.7 ปัญหาความสะอาดเรียบร้อย ในการจัดเก็บขยะ ผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือในการคัดแยกขยะ เนื่องจากเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี ขาดการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง จึงทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะ มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการเพิ่มงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยการคัดแยกขยะและควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนางประนอม คงกลิ่น ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ยังมีค่อนข้างน้อย

2. ด้านบุคลากรการให้บริการ

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เนื่องจาก เทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีเจ้าหน้าที่ที่จำกัด จึงมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการดำเนินการในการจัดการขยะ ทำให้มีปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะที่ไม่เพียงพอ มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจะทำให้สามารถทำงานได้เพียงพอกับงานที่ต้องทำ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ ของนายฉัตรชัย มาฉาย รองนายกเทศมนตรี ที่ได้กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับขยะโดยตรงมีปริมาณไม่มากนัก เมื่อมีขยะมากขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่ต้องทำงานมากขึ้น จึงเหมือนกับว่ามีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการรับเงินล่วงหน้าในการทำงานเก็บขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาการรับเงินล่วงหน้าในการทำงานเก็บขนขยะมูลฝอย ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะมูลฝอย ในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีงบประมาณอย่างพอเพียงจึงมีการเตรียมพร้อมให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มารับเงินล่วงหน้าในการทำงานเก็บขนขยะมูลฝอยได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายคำณวน ทองเกษม พนักงานเก็บขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าวว่า พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะมูลฝอย ในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี สามารถรับเงินล่วงหน้าในการทำงานเก็บขนขยะมูลฝอยได้ตลอดเวลา

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการได้รับการแจกเครื่องแต่งกายสำหรับทำงานเก็บขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาการได้รับการแจกเครื่องแต่งกายสำหรับทำงานเก็บขนขยะมูลฝอย เนื่องจาก เทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีงบประมาณในการแจกเครื่องแต่งกายสำหรับทำงานเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายหอกชัย พรหมพันธ์ พนักงานเก็บขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าวว่า พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี ได้รับการแจกเครื่องแต่งกายสำหรับทำงานเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพประจำปี ผลการสัมภาษณ์ พบว่าพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

2.5 ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ในการป้องกันตนเองจากการเก็บขนขยะมูลฝอยจากเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ผลการสัมภาษณ์ พบว่า พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี ได้รับความรู้การป้องกันตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2.6 ปัญหาเพื่อนร่วมงานที่มาปฏิบัติงานเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์พบว่า พนักงานผู้ปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอย ในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีเพื่อนร่วมงานที่มาปฏิบัติงานเก็บขยะมูลฝอยอย่างสม่ำเสมอทุกวัน

2.7 ปัญหาความร่วมมือของประชาชนในการเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์พบว่า มีปัญหาประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง เนื่องจากประชาชนในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี ยังขาดจิตสำนึกที่จะสนใจในการจัดการขยะ ทำให้เทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี ที่มีบุคลากรที่จำกัดมีปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ มีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ โดยการรณรงค์ให้ประชาชนในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี เห็นความสำคัญกับปัญหาการจัดการขยะ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายรุ่ง พรหมนุช ตัวแทนผู้นำชุมชน ที่ได้กล่าวว่าปัญหาประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทางสาเหตุสำคัญที่ทำให้การจัดเก็บขยะเป็นไปได้ยากลำบาก

3. ด้านการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาการจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน เนื่องจากเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีการวางแผนงานในการจัดสรรงบประมาณไว้อย่างชัดเจน ทำให้การจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน มีการเบิกจ่ายอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนางสุปริดา ขำทวีพรหม ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ที่ได้กล่าวว่า การจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน มีการจัดสรรงบประมาณไว้อยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาในการดำเนินการ

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจ่ายเป็นค่าสวัสดิการแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจ่ายเป็นค่าสวัสดิการแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย เนื่องจาก งบประมาณสำหรับจ่ายเป็นค่าสวัสดิการแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย มีการแบ่งสัดส่วนไว้เพียงพอ จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายสมคิด พึ่งกัน เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ได้กล่าวว่าเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับสวัสดิการของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอยไว้อย่างเพียงพอ

3.3 ปัญหาเกี่ยวกับค่าบริการเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า เทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีค่าบริการเก็บขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสม

3.4 ปัญหาเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ของพนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า เทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรีมีพนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอยที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไปบริการประชาชน

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์การเก็บขนขยะมูลฝอย

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของจำนวนรถขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของจำนวนรถขนขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี มีรถขนขยะมูลฝอย จำนวนเพียงพอกับจำนวนบุคลากรและงานที่ต้องดำเนินการ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายบุญชู เจริญลาภ ประธานสภาเทศบาล ที่ได้กล่าวว่า ในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี มีรถขนขยะมูลฝอยหลายคัน ถือได้ว่า มีจำนวนเพียงพอ

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรีมีการจัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้า จึงมีการจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายเชิร บุญเกตุ รองประธานสภาเทศบาล ที่ได้กล่าวว่า ในการจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดเก็บขยะมูลฝอย ทางเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี มีงบประมาณรองรับอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหา

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อรถขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อรถขนขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี มีรถขนขยะมูลฝอยเพียงพออยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดซื้อรถขนขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายวันชัย นิลจำ สมาชิกสภาเทศบาล ที่ได้กล่าวว่า รถขนขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดซื้อ

4.4 ปัญหาเกี่ยวกับความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า มีปัญหาขาดเทคโนโลยีที่ใช้กำจัดขยะที่ดี เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการขยะที่จำกัด ทำให้ไม่มีการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ ทำให้ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีใช้กำจัดขยะที่ดี มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมดูงานในสถานที่ที่มีการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพเพื่อศึกษาเทคโนโลยีที่ใช้กำจัดขยะ และนำมาใช้ในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณ์บุรี ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายชัยรัตน์ ขอบธรรม พนักงานเก็บขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าวว่า การจัดเก็บขยะควรมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ครบครัน จึงจะทำให้การเก็บขยะสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

4.5 ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีปัญหาดังขยะไม่พอกับความต้องการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากประชาชนในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีการปลูกบ้านเรือนกระจายไปในทุกท้องที่ ทำให้เป็นการยากที่จะสามารถดำเนินการเพิ่มถังขยะให้สามารถครอบคลุมในทุกท้องที่ และให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อถังขยะให้มากขึ้น และต้องมีการจัดวางในตำแหน่งที่มีการกระจายตัวของประชาชนในเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายเสียง คุณลบ พนักงานขับรถบรรทุกขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าวว่างบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด และข้อจำกัดด้านพื้นที่ทำให้ทางเทศบาลไม่สามารถจัดหาถังขยะได้ เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

4.6 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีหน่วยซ่อมบำรุงซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย จึงทำให้อุปกรณ์ดังกล่าวสามารถใช้งานได้เต็มที่อยู่เสมอ ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายเชื่อน ไบเนียม พนักงานขับรถบรรทุกขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าวว่า สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย มีความสมบูรณ์พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา เนื่องจากมีการซ่อมแซมอยู่เป็นประจำ

4.7 ปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย เนื่องจากเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีสถานที่ที่ใช้ในการจัดเก็บอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างมีระบบและเป็นที่เป็นทาง ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายชัยรัตน์ ชอภธรรม พนักงานเก็บขนขยะมูลฝอย ที่ได้กล่าวว่า การเก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอยมีบุคคลที่ดูแลรักษาอยู่เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีสถานที่เก็บที่มีมาตรฐานอีกด้วย

4.8 ปัญหาจำนวนถังขยะสำหรับรองรับขยะมูลฝอยที่ให้ประชาชนนำขยะมาทิ้ง ผลการสัมภาษณ์ พบว่า เทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีถังขยะสำหรับรองรับขยะมูลฝอยที่ให้ประชาชนนำขยะมาทิ้งไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการหาถังขยะสำหรับรองรับขยะมูลฝอยเพิ่มเติม

4.9 ปัญหาความเพียงพอของถังรองรับขยะ ผลการสัมภาษณ์ พบว่าการจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีปัญหาดังขยะไม่พอกับความต้องการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขามเฒ่าวรลักษณบุรี มีการขออนุญาตปลูกที่อยู่อาศัยกระจายไป

ในทุกท้องถิ่น ในเขตเทศบาลช่วงเศรษฐกิจดีขึ้น ประชาชนก็ต้องการถึงเพิ่มขึ้น จึงเป็นการยากที่จะสามารถดำเนินการเพิ่มถึงขะให้สามารถครอบคลุมในทุกท้องถิ่น อีกทั้งด้านงบประมาณก็ไม่พอที่จะซื้อถึงขะกับความต้องการของประชาชน มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อถึงขะให้มากขึ้น และต้องมีการจัดวางในตำแหน่งที่มีการกระจายตัวของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนางสุพัตรา ดิษกร ตัวแทนผู้นำชุมชน ที่ได้กล่าวว่า ปัญหาความเพียงพอของถังรองรับขะมีปัญหาเพราะประชาชนคิดว่าหนึ่งหลังคาเรือนต้องมีหนึ่งถัง จึงควรชี้แจงประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ให้นำมาทิ้งเป็นถังรวม หรือให้ฝ่ายบริหารจัดการจัดหาถังมาให้ประชาชนตามที่ต้องการ

4.10 ปัญหาขะค้างในถังขะ ผลการสัมภาษณ์ พบว่าการจัดการขะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีปัญหาขะตกค้างในถังรองรับขะที่อยู่ตามชุมชนต่าง ๆ เป็นบางวัน เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากการเจริญเติบโตของด้านเศรษฐกิจการสร้างที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทำให้มีการก่อให้เกิดขะเป็นจำนวนมากเช่นกัน ทำให้บางวันดำเนินการจัดเก็บไม่ทันตามเวลาที่กำหนด จึงเป็นผลทำให้มีขะตกค้างในถังมีแนวทางแก้ปัญห โดยการเพิ่มระยะเวลาในการจัดเก็บขะให้มากขึ้นและมีการจ่ายเงินให้แก่พนักงานที่ดำเนินการจัดเก็บขะในกรณีที่ต้องทำงานเกินเวลา ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับผลการสัมภาษณ์ของนายประสดี จันทร์มณี ตัวแทนผู้นำชุมชน ที่ได้กล่าวว่า ปัญหาขะค้างในถังขะมีปัญหาเพราะว่าขะในชุมชนมีจำนวนมาก ควรมีการให้ความรู้กับประชาชน เกี่ยวกับการคัดแยกขะ

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการจัดเก็บขะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี

จังหวัดกำแพงเพชร

1. แนวทางพัฒนาการจัดเก็บขะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการให้บริการเก็บขนขะมูลฝอย ผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์ และกำหนดแนวทางพัฒนาการจัดการขะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการให้บริการเก็บขนขะมูลฝอย ดังนี้

1.1 ปรับเปลี่ยนเวลาการจัดเก็บขะให้เหมาะสม การปรับเปลี่ยนเวลาการจัดเก็บขะ จะทำให้เกิดความสะดวกในการจัดเก็บขะ จึงทำให้การจัดการขะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการมีถังรองรับขะในปริมาณที่มากพอ จะทำให้ประชาชนทิ้งขะลงในถังมากขึ้น จะทำให้เจ้าหน้าที่เก็บขะได้ง่ายขึ้น

1.2 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกขะ การที่ประชาชนคัดแยกขะทำให้เจ้าหน้าที่ที่เก็บขะสามารถทำงานได้รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น จึงทำให้การจัดการขะของเทศบาลตำบล

ชาวนุรลักษณ์บุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการที่ประชาชนคัดแยกขยะ จะทำให้ลดการทำงานของเจ้าหน้าที่ลงได้ในปริมาณที่มากพอสมควร

1.3 จัดสร้างโรงแยกขยะเพิ่มเติม การจัดสร้างโรงแยกขยะเพิ่มเติม ทำให้จำนวนขยะมีน้อยลงอีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีก จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการสร้างโรงแยกขยะจะทำให้มีการนำขยะที่ใช้ได้นำกลับไปใช้ได้ อีก ซึ่งถือได้ว่าเป็นการลดขยะไปอีกทางหนึ่ง

1.4 จัดให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ของขยะ การที่ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของขยะ จะทำให้ประชาชนแยกขยะที่ใช้ประโยชน์ได้นำไปใช้ ขยะจะลดลง จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น การทำให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะ จะทำให้มีการนำขยะไปรีไซเคิล จะทำให้ขยะในเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรีลดลงไปได้จำนวนมาก

2. แนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบุคลากรการให้บริการ ผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมร่วมกันพิจารณา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบุคลากรการให้บริการ ดังนี้

2.1 จัดให้ความรู้กับพนักงานและเจ้าหน้าที่โดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน การที่พนักงานและเจ้าหน้าที่มีความรู้จากการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน จะสามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้ในการจัดการขยะได้ จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ จะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ย่อมส่งผลให้มีการทำงานที่ดี นั่นคือ จะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดเก็บขยะได้ดีขึ้น

2.2 จัดหาเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม การที่มีเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมและมีการแบ่งงานที่ดี จะทำให้สามารถจัดการกับขยะในจำนวนที่มากได้ จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการที่มีเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นจะทำให้มีการทำงานที่คล่องตัวและจะทำให้สามารถทำงานได้รวดเร็วมากขึ้น

3. แนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย ผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม ร่วมกันพิจารณา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลชาวนุรลักษณ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย ดังนี้

3.1 ปรับปรุงค่าบริการเก็บขยะมูลฝอยให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น การปรับปรุงค่าบริการควรมีการปรับให้มีความเหมาะสมลงตามปริมาณของขยะ จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การลดค่าบริการตามปริมาณของขยะจะทำให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะมากขึ้น

3.2 ส่งเสริมให้พนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น การที่พนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย มีอารมณ์แจ่มใส ยิ้มแย้ม พุดจาเป็นมิตรกับประชาชนจะทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ในการรับบริการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การที่พนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนจะทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดี

4. แนวทางพัฒนาการจัดการเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวัตถุประสงค์การเก็บขนขยะมูลฝอย ผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์ และกำหนดแนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวัตถุประสงค์การเก็บขนขยะมูลฝอย ดังนี้

4.1 จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อถังรองรับขยะเพิ่มเติม การเพิ่มถังรองรับขยะทำให้มีถังขยะกระจายอยู่อย่างทั่วถึงในเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การมีถังรองรับขยะในปริมาณที่มากพอ จะทำให้ประชาชนทิ้งขยะลงในถังมากขึ้น จะทำให้เจ้าหน้าที่เก็บขยะได้ง่ายขึ้น

4.2 เพิ่มงบประมาณในการบำรุงรักษารถจัดเก็บขยะ การทำให้รถเก็บขยะสามารถใช้งานได้อย่างเต็มที่อยู่ตลอดเวลา จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การมีรถจัดเก็บขยะที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้มีการเก็บขยะได้รวดเร็วขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการใช้แนวทางพัฒนาการจัดการเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนา หมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนาหมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เท่ากับ 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการเก็บขยะมูลฝอย สูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.91 เมื่อทดสอบนัยสำคัญด้วย t-test ได้ค่า t เท่ากับ 1.3228 แสดงว่า ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยหลังการ

พัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย สูงกว่าก่อนการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนา หมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย ในภาพรวมมีความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนาหมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เท่ากับ 0.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ ในขณะที่ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนทุกครัวเรือน อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.45 รองลงมา คือ มีการพัฒนาความสะอาดบริเวณที่ตั้งถังพักขยะ มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.30 และมีวิธีการขนย้ายขยะที่มีความทันสมัย มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.13 เมื่อทดสอบนัยสำคัญด้วย t-test ได้ค่า t เท่ากับ 2.3156 แสดงว่า ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย สูงกว่าก่อนการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญ

2. ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนา หมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบุคลากรการให้บริการ ในภาพรวมมีความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนาหมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เท่ากับ 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ พนักงานจัดเก็บขยะดำเนินการจัดเก็บขยะจากครัวเรือนทุกครัวเรือนในเขตเทศบาลอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.35 รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจวิธีทำงาน ที่ทันสมัย มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.34 และพนักงานเก็บกวาดขยะตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.29 เมื่อทดสอบนัยสำคัญด้วย t-test ได้ค่า t เท่ากับ 2.0722 แสดงว่า ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย สูงกว่าก่อนการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญ

3. ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนา หมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย ในภาพรวมมีความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนาหมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เท่ากับ 0.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการ

พัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ มีวิธีการจัดเก็บค่าบริการที่มีประสิทธิภาพ มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.64 รองลงมา คือ มีการจัดเก็บค่าบริการในการจัดเก็บขยะอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันทุกครัวเรือน มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.57 และมีการจัดเก็บค่าบริการในการจัดเก็บขยะอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันทุกชุมชน มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.52 เมื่อทดสอบนัยสำคัญด้วย t-test ได้ค่า t เท่ากับ 1.3037 แสดงว่า ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย สูงกว่าก่อนการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญ

4. ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนา หมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านวัตถุประสงค์การเก็บขนขยะมูลฝอย ในภาพรวมมีความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนชุมชนสว่างพัฒนาหมู่ที่ 5 ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เท่ากับ 0.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย สูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บขยะมีความทันสมัย มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.50 รองลงมาคือ เครื่องมือในการขนย้ายขยะมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.16 และเครื่องมือที่ใช้ในการขนย้ายขยะมีความทันสมัย มีค่าความแตกต่างเท่ากับ 1.02 เมื่อทดสอบนัยสำคัญด้วย t-test ได้ค่า t เท่ากับ 2.1307 แสดงว่า ความพึงพอใจการจัดการขยะมูลฝอยหลังการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอย สูงกว่าก่อนการพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย มีดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอย มีปัญหาขาดงบประมาณจัดซื้อถังรองรับขยะ ปัญหาการจัดเก็บขยะมูลฝอย มีปัญหาขยะตกค้างในถังเป็นบางวัน ปัญหาความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจัดเก็บขยะ มีปัญหาเวลาเก็บขนขยะไม่เหมาะสม ปัญหาวิธีการในการจัดเก็บขยะ มีปัญหาเวลาเก็บขนขยะน้อยเกินไป ปัญหาความครอบคลุมขอบเขตพื้นที่ในการจัดเก็บขยะ มีปัญหาที่ดินทิ้งขยะไม่เพียงพอในอนาคต ปัญหาความสะอาดเรียบร้อย ในการจัดเก็บขยะ มีปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือในการคัดแยกขยะ ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลลำดวนบุรี มีภารกิจที่ต้องดำเนินการมากมาย ทำให้เทศบาลตำบลลำดวนบุรี มีความจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณ ไปกับภารกิจที่จำเป็นด้านอื่น ๆ ก่อน ประชาชนในเทศบาลตำบลลำดวนบุรี

มีจำนวนมากทำให้มีการก่อให้เกิดขยะเป็นจำนวนมาก ทำให้บางวันดำเนินการจัดเก็บไม่ทันตามกำหนดเวลา ทำให้มีขยะตกค้างในถัง นอกจากนั้น การดำเนินการขนย้ายขยะของเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี จะเริ่มดำเนินการเก็บขยะตั้งแต่เวลา 08.30 น. จนถึงเวลา 12.00 น. แล้วพักจากนั้นจึงดำเนินการเก็บขยะรอบบ่าย เวลา 13.00 น. จนถึงเวลา 16.30 น. ซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนมีการสัญจรไปมาบนท้องถนน จึงมีปัญหาทำให้การขนย้ายขยะมีความล่าช้าเกิดขึ้น นอกจากนั้นการดำเนินการขนย้ายขยะของเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีเวลาการขนย้ายขยะในช่วงเช้า เพียง 3.5 ชั่วโมง และช่วงบ่ายอีก 3.5 ชั่วโมง ทำให้การขนย้ายขยะไม่ทันกับขยะที่ประชาชนนำมาทิ้งในถังขยะที่เทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรีจัดไว้ให้ มีแนวทางแก้ไขปัญห โดยการเพิ่มระยะเวลาในการขนย้ายขยะและปรับเปลี่ยนระยะเวลาในการขนย้ายขยะให้เหมาะสม นอกจากนั้น ประชาชนในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรีมีจำนวนมาก ทำให้มีการบริโภคมาก จึงมีขยะในจำนวนมาก ในขณะที่ที่ดินที่ใช้สำหรับทิ้งขยะไม่สามารถเพิ่มเติมได้ และเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี ขาดการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง จึงทำให้ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บวร มูลสระคู (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหามลพิษของชุมชน แบบมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการเมืองและนโยบายของคณะผู้บริหาร ได้แก่ ปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงคณะผู้บริหารบ่อย ทำให้นโยบายและโครงการต่าง ๆ ไม่ต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณในการจัดเก็บขยะมูลฝอย และปัญหาความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจัดเก็บขยะ

2. ปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี จังหวัด

กำแพงเพชร ด้านบุคลากรการให้บริการ มีดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนพนักงานผู้ปฏิบัติงานในการจัดเก็บขยะมูลฝอย มีปัญหาจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ปัญหาความร่วมมือของประชาชนในการเก็บขยะมูลฝอย มีปัญหาประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี มีเจ้าหน้าที่ที่จำกัด จึงมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการดำเนินการในการจัดเก็บขยะ ทำให้มีปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับจัดเก็บขยะที่ไม่เพียงพอ มีแนวทางแก้ไข ปัญหา โดยการมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจะทำให้สามารถทำงานได้เพียงพอ กับงานที่ต้องทำ และประชาชนในเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี ยังขาดจิตสำนึกที่จะสนใจในการจัดการขยะ ทำให้เทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรี ที่มีบุคลากรที่จำกัดมีปัญหาด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับจัดเก็บขยะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พโยม รุจิรัฐสวัสดิ์ (2543, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ปัญหาและทางออกการจัดเก็บขยะในเขตชุมชนเมือง กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านสวน” ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลกับประชาชนขาดการประสานงานกัน การปฏิบัติงานส่วนใหญ่

มาจากสาเหตุการปฏิบัติงานของคน ขาดอุปกรณ์การจัดเก็บขยะ ขาดรถยนต์ เก็บขนขยะ ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์จัดเก็บขยะและรถยนต์ พฤติกรรมประชาชนไม่มีการคัดแยกและการลดปริมาณขยะมูลฝอยเพราะไม่มีการสนับสนุนจากเทศบาล

3. ปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัด

กำแพงเพชร ด้านการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย มีดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน ไม่มีปัญหาการจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจ่ายเป็นค่าสวัสดิการแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณสำหรับจ่ายเป็นค่าสวัสดิการแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีการวางแผนในการจัดสรรงบประมาณไว้อย่างชัดเจน ทำให้การจ่ายเงินค่าจัดเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน มีการเบิกจ่ายอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้น งบประมาณสำหรับจ่ายเป็นค่าสวัสดิการแก่พนักงานผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย มีการแบ่งสัดส่วนไว้อย่างเพียงพอจึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิการของพนักงาน ผู้ปฏิบัติงานในการเก็บขยะมูลฝอย สอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา ผิวผาง (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยรวมของประชาชนที่อยู่ในเขตก่อสร้าง ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า การจัดเก็บขยะมูลฝอยชุมชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นชุมชนชนบทหรือชุมชนเมืองต่างก็มีการบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน คือ ถ้าชุมชนใดขาดการบริหารงานที่ดี เช่นมีการเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขยะ มีการคัดแยกขยะเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ทำให้มีปริมาณขยะลดลงและทำให้สภาพแวดล้อมชุมชนดีขึ้น ถ้าชุมชนใดขาดการบริหารจัดการที่ดี มีผู้นำที่ไม่มีความรู้ด้านการจัดการขยะที่ถูกต้อง ให้แก่ประชาชน ก็จะทำให้ประชาชนในชุมชนนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง ปริมาณขยะก็จะลดลง ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนต่อไป

4. ปัญหาในการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัด

กำแพงเพชร ด้านวัสดุอุปกรณ์การเก็บขนขยะมูลฝอย มีดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย มีปัญหาขาดเทคโนโลยีที่ใช้กำจัดขยะที่ดี ปัญหาเกี่ยวกับความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย มีปัญหาถึงขยะไม่พอกับความต้องการเป็นจำนวนมาก ปัญหาขยะค้างในถังขยะ มีปัญหาขยะตกค้างในถังรองรับขยะที่อยู่ตามชุมชนต่าง ๆ เป็นบางวัน ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการขยะที่จำกัด ทำให้ไม่มีการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ ทำให้ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีใช้กำจัดขยะที่ดี นอกจากนั้น ประชาชนในเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีการปลูกบ้านเรือนกระจายไปในทุกท้องถิ่น ทำให้เป็นการยากที่จะสามารถดำเนินการเพิ่มถังขยะให้สามารถ

ครอบคลุมในทุกท้องถิ่นและให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จากการเจริญเติบโตของด้านเศรษฐกิจการสร้างที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทำให้มีการก่อให้เกิดขยะเป็นจำนวนมากเช่นกัน ทำให้บางวันดำเนินการจัดเก็บไม่ทันตามเวลาที่กำหนด จึงเป็นผลทำให้มีขยะตกค้างในถัง สอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐกร ชูเกียรติ (2548, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยเชิงกลยุทธ์, หน้า กรณีศึกษาเทศบาลตำบลด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่าเทศบาลตำบลด่านขุนทด ประสบปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย แท้จริงเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาลฝ่ายเดียว เกิดจากประชาชนไม่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอย ประชาชนไม่มีการปลูกจิตสำนึกและคำนิยมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการไม่อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม การขาดเทคโนโลยีที่ใช้กำจัดขยะที่ดีและความไม่เพียงพอของเครื่องมือเครื่องใช้ในการเก็บขนขยะมูลฝอย

5. แนวทางการพัฒนาการจัดการเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอย มีดังนี้ ปรับเปลี่ยนเวลาการจัดเก็บขยะให้เหมาะสม การปรับเปลี่ยนเวลาการจัดเก็บขยะ จะทำให้เกิดความสะดวกในการจัดเก็บขยะ นอกจากนั้น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกขยะ การที่ประชาชนคัดแยกขยะทำให้เจ้าหน้าที่เก็บขยะสามารถทำงานได้รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น จัดสร้างโรงแยกขยะเพิ่มเติม การจัดสร้างโรงแยกขยะเพิ่มเติม ทำให้จำนวนขยะมีน้อยลงอีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีก จึงทำให้การจัดการขยะของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจัดให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ของขยะ การที่ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของขยะ จะทำให้ประชาชนแยกขยะที่ใช้ประโยชน์ได้นำไปใช้ ขยะจะลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศเนติ พาทกร (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ไม่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสำคัญในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สายจะเป็นเพศใดหรืออายุเท่าไรมีการศึกษาระดับใด หรือมีระยะเวลาพักอาศัยพื้นที่นานแค่ไหน ก็ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย แนวทางการบริหารจัดการเก็บขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกขยะ และการสร้างโรงแยกขยะเพิ่มเติม

6. แนวทางการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ด้านบุคลากรการให้บริการ มีดังนี้ จัดให้ความรู้กับพนักงานและเจ้าหน้าที่โดยการ

ฝึกอบรมและศึกษาดูงาน การที่พนักงานและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้จากการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน จะสามารถนำความรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้ในการจัดการขยะได้ และจัดหาเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม การที่มีเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมและมีการแบ่งงานที่ดี จะทำให้สามารถจัดการกับขยะในจำนวนที่มากได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาพร ประสิทธิ์นราพันธ์ (2543, หน้า บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการขยะชุมชน : กรณีศึกษาย่านดงม่อนกระทิง เทศบาลนครลำปาง” ผลการศึกษาพบว่าการจัดเก็บขยะของชุมชนมีรูปแบบการดำเนินการจัดการด้วยตนเอง โดยดำเนินการจัดเก็บขยะ การจัดหาแรงงานเพื่อปฏิบัติการ การจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขยะ การบริหารกองทุนขยะ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติเพื่อจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเอง ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมมากในการจัดการขยะมูลฝอย โดยในกระบวนการทางชุมชนนั้น ปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร ผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน การสนับสนุนของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ และเทศบาลนครลำปาง เป็นปัจจัยที่ผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน โดยเป็นการหนุนเสริมการดำเนินงานของชุมชน ให้มีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอย มากขึ้น ส่วนแนวทางการจัดการขยะชุมชน ในบ้านดงม่อนกระทิง เทศบาลนครลำปาง ได้แก่ การเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บขยะชุมชนให้มากขึ้น

7. แนวทางพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัด

กำแพงเพชร ด้านการจัดเก็บค่าบริการเก็บขนขยะมูลฝอย มีดังนี้ ปรับปรุงค่าบริการเก็บขยะมูลฝอยให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น การปรับปรุงค่าบริการควรมีการปรับให้มีราคาขึ้นลงตามปริมาณของขยะ ส่งเสริมให้พนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น การที่พนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย มีอารมณ์แจ่มใส ยิ้มแย้ม พุดจาเป็นมิตรกับประชาชนจะทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจ ในการรับบริการมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของระพิน แสนสุด (2541, หน้า บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในมาตรการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลยะลา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนทำให้การมีส่วนร่วมในมาตรการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และรายได้ของครอบครัว การรับทราบข่าวสารของประชาชนในมาตรการจัดการขยะมูลฝอยทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในมาตรการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนมาตรการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลยะลา โดยใช้การมีส่วนร่วมของประชาชน มีดังนี้ ควรปรับปรุงค่าบริการเก็บขยะมูลฝอยให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น และควรปรับปรุงค่าบริการให้มีราคาขึ้นลงตามปริมาณของขยะ

8. แนวทางพัฒนาการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขามเฒ่าบุรี จังหวัด

กำแพงเพชร ด้านวัสดุอุปกรณ์การเก็บขนขยะมูลฝอย มีดังนี้ จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อถัง

รองรับขยะเพิ่มเติม การเพิ่มถังรองรับขยะทำให้มีถังขยะกระจายอยู่อย่างทั่วถึงในเทศบาลตำบล
 ขามวรวรลักษบุรี นอกจากนั้นการมีถังรองรับขยะในปริมาณที่มากพอ จะทำให้ประชาชนทิ้งขยะ
 ลงในถังมากขึ้น จะทำให้เจ้าหน้าที่เก็บขยะได้ง่ายขึ้น และการเพิ่มงบประมาณในการบำรุงรักษา
 จัดเก็บขยะ การทำให้รถเก็บขยะสามารถใช้งานได้อย่างเต็มที่ตลอดเวลา จึงทำให้การจัดการ
 ขยะของเทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนั้น การมีรถจัดเก็บขยะ
 ที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้มีการเก็บขยะได้รวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา แสงรัมย์
 (2548, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้รถเก็บขยะมูลฝอยของ
 กรุงเทพมหานคร ศึกษากรณี : สำนักงานเขตพระโขนง” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในการ
 ใช้รถเก็บขนขยะมูลฝอยแบบอัตโนมัติมีประสิทธิภาพสูงสุด และปริมาณขยะมูลฝอยในแต่ละเดือน
 จะมีความแตกต่างกันขึ้นกับฤดูกาล การบริโภคของประชาชน เทศกาล จึงควรมีการจัดจำนวนรถ
 จัดเก็บขยะให้เหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่สูงสุดของเดือนในแต่ละปี และควรจัดระบบการ
 เพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บขนขยะโดยการจัดให้มีระบบการจัดเก็บขยะที่เป็นแบบ Daily Route
 และ จัดรถให้เข้าเก็บขยะตรงตามเวลา เพื่อให้ประชาชนสามารถนำขยะจากครัวมาทิ้งกับทาง
 กรุงเทพมหานคร และลดปริมาณขยะตกค้างได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ มีดังนี้

1. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการปรับเปลี่ยนเวลาการจัดเก็บขยะให้เหมาะสม
2. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกขยะให้
 มากขึ้น
3. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการจัดสร้างโรงแยกขยะเพิ่มเติม
4. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการจัดให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์
 ของขยะให้มากขึ้น
5. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการจัดให้ความรู้กับพนักงานและเจ้าหน้าที่ โดย
 การฝึกอบรมและศึกษาดูงาน
6. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม
7. เทศบาลตำบลขามวรวรลักษบุรี ควรมีการปรับปรุงค่าบริการเก็บขยะมูลฝอยให้
 เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

8. เทศบาลตำบลขามเฒ่า อ.วิเศษ จ.สุพรรณบุรี ควรมีการส่งเสริมให้พนักงานเก็บเงินค่าบริการขยะมูลฝอย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีขึ้น
9. เทศบาลตำบลขามเฒ่า อ.วิเศษ จ.สุพรรณบุรี ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อถังรองรับขยะพร้อมแท่นรองรับถังขยะเพิ่มเติม ให้ครบทุกชุมชน
10. เทศบาลตำบลขามเฒ่า อ.วิเศษ จ.สุพรรณบุรี ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการบำรุงรักษารถจัดเก็บขยะมูลฝอย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

1. ควรศึกษาการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลขามเฒ่า อ.วิเศษ จ.สุพรรณบุรี จังหวัดกำแพงเพชรในด้านอื่น ๆ
2. ควรศึกษาบทบาทของภาครัฐ ในการพัฒนาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลขามเฒ่า อ.วิเศษ จ.สุพรรณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลขามเฒ่า อ.วิเศษ จ.สุพรรณบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร